

Tilinpäätös ja toimintakertomus vuodelta 2021

906/02.06.01.03/2022

Yhtymähallitus 30.03.2022 § 71

Lisätiedot	Talousjohtaja Ismo Rouvinen ismo.rouvinen@siunsote.fi Puh. 013 330 4506
Päätösehdotus	<p>Toimitusjohtaja Pirskanen Ilkka:</p> <p>Yhtymähallitus esittää yhtymävaltuustolle tilikauden 2021 tuloksen käsittelyä siten, että</p> <ul style="list-style-type: none">- vähennetään poistoeroa 412.443,57 euroa- tilikauden alijäämä - 4.435.435,89 euroa siirretään taseen yli-/alijäämätilille. <p>Yhtymähallitus hyväksyy vuoden 2021 tilinpäätöksen ja jättää tilinpäätöksen tilintarkastajien tarkastettavaksi sekä saattaa tilinpäätöksen tarkastuslautakunnan valmistelun jälkeen edelleen yhtymävaltuuston käsiteltäväksi. Lisäksi yhtymähallitus allekirjoittaa 2021 tilinpäätöksen sähköisesti erikseen sovittavana ajankohtana.</p> <p>Yhtymähallitus valtuuttaa yhtymähallituksen puheenjohtajan ja toimitusjohtajan allekirjoittamaan tilintarkastuksen vahvistusilmoituskirjeen, joka lähetetään ennen tilintarkastuskertomuksen valmistumista.</p> <p>Yhtymähallitus valtuuttaa virkakoneiston korjaamaan mahdolliset tekniset yms. virheet tilinpäätösmateriaalista ennen yhtymävaltuuston käsittelyä.</p>
Päätös	<p>Hyväksyttiin.</p> <p>Tilinpäätöskirjaan lisätään perustelut kehityskeskustelujen ja sairauspoissaolojen tavoitteesta poikkeamiselle. Nämä, ja kirjaan tehtävät tekniset korjaukset yms. raportoidaan hallitukselle sähköpostitse.</p>
Selostus	<p>Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymän tilinpäätös ja toimintakertomus vuodelta 2021 on valmistunut. Kuntalain 113 § mukaan yhtymähallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi sekä tilintarkastuksen jälkeen saatettava se yhtymävaltuuston käsiteltäväksi. Yhtymävaltuuston on käsiteltävä tilinpäätös kesäkuun loppuun mennessä.</p> <p>Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja</p>

toimintakertomus. Kuntayhtymän, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntayhtymäkonsernin, tulee lisäksi laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös.

Vuosi 2021 oli Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymän, Siun soten, viides varsinainen toimintavuosi, jota vaikeutti edelleen merkittävästi maailmanlaajuinen koronapandemia. Merkittävän kuntayhtymän tulevaisuuteen vaikuttava muutos tapahtui, kun Eduskunta hyväksyi kesäkuussa 2021 hallituksen esityksen (241/2020 vp) hyvinvointialueiden perustamista ja sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistusta koskevaksi lainsäädännöksi (nk. sote-uudistus). Hyvinvointialueet perustettiin 1.7.2021. Tämän ajankohdan ja vuoden 2022 alun välisenä aikana hyvinvointialueen päätösvaltaa käytti uudistuksen voimaantulon aikana annettussa laissa tarkoitettu väliaikainen valmistelutoimielin ja 1.3.2022 lukien vaaleilla valittu aluevaltuusto. Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyi uusille hyvinvointialueille vuoden 2023 alusta lukien.

Kuntayhtymän perussopimuksen mukaan omistajakunnat asettavat sitovan talousraamin Siun sotelle. Viidennelle toimintavuodelle asetettu taloudellinen tavoite oli todella tiukka, joka ei sisältänyt koronaepidemiaan liittyviä määrärahoja. Siun sote ei koronaepidemian hankaloittamassa toimintaympäristössä onnistunut muuttamaan toimintaansa niin paljon, että alkuperäisessä talousraamissa olisi pysytty. Siun soten kulukehitystä vuonna 2021 voidaan, alkuperäisen budjettiraamin ylityksestä huolimatta, pitää aikaisempien vuosien tapaan varsin maltillisena. Siun soten vuoden 2021 toiminnalliset tulokset olivat erinomaiset, kun huomioidaan koronaepidemia, toimintaympäristön haasteellisuus ja käytettävissä olevien resurssien rajallisuus.

Tilikausi muodostui lopulta noin 4,4 milj. euroa alijäämäiseksi pääasiassa koronaepidemiasta johtuvien normaalitoimintaan nähden ylimääräisten erien seurauksena. Jäsenkuntien omistajaohjaus kiinnitti vuoden 2021 jäsenkuntien maksuosuudet 2,8 % vuoden 2020 talousarviosummaa suuremmaksi. Viiden ensimmäisen toimintavuoden toimintakulujen keskimääräinen kasvuprosentti on ollut noin 1,86 %, kun koronaepidemian kirjanpidossa olevat kustannukset on eliminoitu. Jäsenkuntien maksuosuudet ovat samaan aikaan kasvaneet 1,50 %. Siun soten valmisteluvaiheessa tavoitteeksi Siun soten kustannuskehitykselle annettiin enintään 1,2 %. Vuoden 2020 lopussa kuntayhtymän kustannuskehitys ilman koronaepidemian vaikutuksia olisi ollut alle omistajien asettaman tavoitetaso. Vuoden 2021 kustannuskehitys poikkesi kaikista aikaisemmista vuosista, jonka seurauksena kumulatiivinen toimintakulujen kehitys kasvoi 9,3 prosenttiin Siun soten toiminta-aikana.

Kuntayhtymän investointimenojen toteumaksi alkuperäisessä talousarviossa oli määritelty 34,2 milj. euroa, josta noin puolet oli rakennushankkeita. Uusista rakennushankkeista keskussairaalan peruskorjaushanke (E- hanke) sai STM:n poikkeusluvan kesällä 2020. Rakennusurakkaan liittyvien A- ja I-siiven (1. vaihe) rakentaminen alkoi lokakuussa 2020 ja siitä valmistui hemodialyysin osuus syyskuussa 2021. Loppuosa 1. vaiheesta on määrä valmistua toukokuussa 2022, jonka myötä

uusi pääsisäänkäynti saadaan käyttöön. E-siiven (2. vaihe) osalta toteutussuunnittelu on saatu valmiiksi ja urakkatarjoukset on lähetetty helmikuussa 2022. Peruskorjaushanke E:n kustannusarvio on noin 64,8 milj. euroa sisältäen toimintavarustuksen. Yhteislaboratorio hanke sai STM:n poikkeusluvan samassa yhteydessä E-hankkeen kanssa ja hankkeen rakentaminen alkoi helmikuussa 2021. Hanke etenee tällä hetkellä aikataulun mukaisesti ja sen on määrä valmistua elokuun lopussa 2022.

Kontiolahden terveysaseman rakentaminen on edennyt siten, että hanke otettiin vastaan tammikuun lopussa 2022. Ilomantsin osalta uusi peruskorjattu rakennus päästään ottamaan kokonaisuudessaan käyttöön maaliskuussa 2022. Lieksan soteasemalle STM on myöntänyt poikkeusluvan ja kaupunki hakee hankkeelle investoria. Pelastuslaitoksen investointien toteuma oli 1,2 milj. euroa (84,0 %). Kokonaisuutena kuntayhtymän investoinnit toteutuivat 14,7 milj. euroa talousarvion alapuolelle. Vuoden lopussa kuntayhtymän lainakanta oli 155,4 milj. euroa ja konsernin lainakanta oli vastaavasti 179,9 milj. euroa.

Kuntayhtymän henkilöstömäärä 31.12.2021 oli 7 634 työntekijää. Kuntayhtymän henkilöstömäärä oli vuotta aikaisemmin tilinpäätöshetkellä 7 314 työntekijää, joten kuntayhtymän henkilöstömäärä kasvoi noin 4,4 prosenttia johtuen mm. Rääkkylän sote-toimintojen siirtymisestä kuntayhtymän omaksi toiminnaksi ja koronatilanteen edellyttämän henkilöstön lisäämisestä mm. näytteenottotyöhön ja potilaspaiikkojen turvaamiseksi perustetulle puskuriosastolle. Kuntayhtymäkonsernin henkilöstö oli vuoden lopussa 8 247 työntekijää, josta 68 työntekijää Siun työterveys Oy:ssä, 537 työntekijää Polkka Oy:ssä ja 8 työntekijää Tikkamäen Palvelut Oy:ssä.

Vuonna 2021 Siun soten konsernirakenteessa ei tapahtunut muutoksia. Vuoden 2020 tapaan koronaepidemia aiheutti edelleen niin kuntayhtymälle kuin tytäryhtiöille isoja haasteita toiminnan järjestelyissä, ja itse toiminnassa. Vaikutukset olivat kuitenkin edellisvuotista pienempiä ja häiriötilanteessa opittiin jo toimimaan hallitummin. Epidemian vaikutukset kohdistuivat tytäryhtiöihin eri tavoin. Tytäryhtiöiden osuus konsernitaseesta oli 8,6 %.

Tilikauden päättymisen jälkeen Euroopan turvallisuustilanne mullistui torstaina 24. helmikuuta, kun Venäjä aloitti hyökkäyksen Ukrainaa vastaan. Turvallisuustilanteen mahdollinen eskaloituminen tai Suomen turvallisuustilanteen muuttuminen saattavat vaikuttaa merkittävästi kuntayhtymän viimeiseen toimintavuoteen. Kunnissa ja kuntayhtymissä onkin tehtävä arvio toiminnan kannalta kriittisimmistä, keskeisimmistä toiminnoista, joiden on toimittava kaikissa tilanteissa.

Pelastusliikelaitoksen erillistilinpäätökseen on korvattu keskushallinnossa valmisteltu taulukko (Liikelaitoksen valtuuston nähden sitovat taloudelliset ja määrälliset tavoitteet sekä palvelutason mittarit vuonna 2021, s. 137), joka ei ollut pelan johtokunnan hyväksymässä tilinpäätösmateriaalissa mukana. Taulukko käsitellään myöhemmin johtokunnassa.